

30.4.2026

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

VN/10132/2026

Lausunto luonnoksesta metsä- ja luontotiedon strategiasta

Pyydettyinä lausuntona metsä- ja luontotiedon strategiaan Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Yleinen palautteenne metsä- ja luontotiedon strategiaan

Strategiaan olisi hyvä lisätä ajankohta, milloin strategiaa on tarkoitus toteuttaa. Strategialuonnoksessa todetaan, että ohjelmaa toteutetaan seuraavan viiden vuoden aikana, mutta siinä ei esitetä tarkalleen, milloin ohjelma on tarkoitus aloittaa.

Metsäteollisuus ry näkee tärkeänä ja ajankohtaisena Metsä- ja luontotiedon strategian päivittämisen. Uuden KALLIO-ohjelman toteutuksen myötä tuotetaan entistä tarkempaa metsävaratietoa. Tämä tukee myös tarvetta Metsä- ja luontotiedon strategian päivitykselle.

Strategialuonnoksessa on hyvin kuvattu metsävaratiedon mahdollisuuksia ja myös uhkakuvia, kuten riski harmaalle suojelulle. Entistä tarkempi metsävaratieto avaa uusia mahdollisuuksia erilaisten tietotuotteiden luomiselle. Metsäteollisuus ry huomauttaa, että ennen lopullisia tietotuotteiden julkaisuja on syytä kuulla erikseen metsäalan eri sidosryhmiä. Lisäksi strategiassa on syytä keskittyä linjaamaan vain niistä asioista, jotka ovat Suomen metsäkeskuksen metsä- ja luontotiedon kannalta olennaisia. Pääasiassa tämä toteutuukin strategiassa hyvin.

Luonnoksessa nostetaan esille metsätöiden toteutustiedon toimittaminen Suomen metsäkeskukselle metsävaratiedon ylläpitoon ja tähän liittyvässä kehitystyössä. Samalla esitetään, että tavoitteena on tulevaisuudessa hakkuukoneiden tuottaman tiedon hyödyntäminen myös säästöpuiden ja suojavyöhykkeitä kuvaavan tiedon tuottamisessa. Tavoite on kannatettava, mutta vaatii erikseen suostumuksen eri sidosryhmiltä, että tällainen tiedon tuottaminen ja jakaminen vaatii erikseen suostumuksen eri sidosryhmiltä. Niin kuin strategiassa nostetaan esille, tällaisen tiedon tuottaminen sisältää riskin ns. harmaalle suojelulle.

30.4.2026

Kokonaisuudessa strategialuonnos on ehjä kokonaisuus ja ennakoi hyvin toimintaympäristöön kohdistuvat muutostekijät, tulevaa teknistä kehitystä sekä poliittista sääntelyä.

Palautteenne nykytilan kuvaukseen (luku 2)

Nykytila ja siihen johtaneet tekijät on strategialuonnoksessa kuvattu hyvin. Metsäteollisuus ry:n näkemyksen mukaan avoin metsävaratieto on suomalaisen metsäteollisuuden vahvuus ja turvaa puuraaka-aineen saatavuutta kotimaisilla markkinoilla. Tietojen saatavuutta koskevaa lainsäädäntöä on avattu luonnoksessa hyvin ja se antaa kattavat perusteet myös jatkossa avoimen metsä- ja luontotiedon tuotannolle ja julkaisulle.

Palautteenne muutostekijöihin (luku 3)

Metsäteollisuus ry:n näkemyksen mukaan on ymmärrettävää, että nykyisessä taloustilanteessa metsävaratiedon tuottaminen on tehtävä entistä tehokkaammin ja taloudellisemmin. Haluamme kuitenkin muistuttaa, että tehostaminen ei saa johtaa siihen, että Metsäkeskuksen tuottaman metsävaratiedon laatu ja ajantasaisuus kärsii.

Uudessa KALLIO-ohjelmassa aineiston hankintakustannusten ja koealamittauskustannusten pitämiseksi kurissa laserkeilausohjelman kiertoa pidennettiin kuudesta vuodesta yhdeksään vuoteen. Metsäteollisuus ry:n näkemyksen mukaan tämä ei ole oikea kehityssuunta ja strategiakauden aikana onkin tärkeää tarkastella mahdollisuuksia siirtyä tiheämpään kuuden vuoden inventointikiertoon. Metsävaratiedon heikko laatu ja ajantasaisuus johtavat heikompiin päätöksiin metsissä, mikä vaarantaa metsien kasvua ja metsänhoidon laatua talousmetsissä. Esimerkiksi liian harvoin päivittyvä metsävaratieto voi johtaa harvennusrästeihin.

Strategiassa on hyvin nostettu esille GNSS-häirintä ja siihen varautuminen metsävaratiedon tuotannossa. Näemme Metsäteollisuus ry:ssä tärkeänä, että Metsäkeskuksella on vuosittainen varautumissuunnitelma, jotta metsävaratiedon tuotantoon ei häirinnän takia tule viivästyksiä.

Palautteenne strategian laatimisen tarpeeseen (luku 4)

Strategian laatiminen ja päivittäminen on Metsäteollisuus ry:n näkemyksen mukaan ajankohtainen.

Palautteenne metsä- ja luontotiedon strategian visioon (luku 5.1)

30.4.2026

Metsä- ja luontotiedon strategian visio tukee hyvin Kansallisen metsästrategian 2035 visiota. Strategiassa olisi kuitenkin hyvä nostaa esille laajemmin metsä- ja luontotieto tukemaan aktiivista metsänomistajuutta, niin että tieto tukee metsänomistajan aktiivista päätöksentekoa metsäomaisuuden hallinnassa.

Palautteenne strategisiin linjauksiin ja toimenpiteisiin (luku 5.2) Metsävaratieto

Kirjaus toteutustiedon edistämisestä on Metsäteollisuus ry:n kannalta kannatettava. Toteutustiedon luovutuksesta ja sovittua laajemmasta käytöstä on kuitenkin aina sovittava erikseen tiedon tuottajan sekä maanomistajien kanssa.

Kuten strategian luonnoksessa tuodaan esille, Uuden KALLIO-ohjelman laserkeilausten väli tulee seuraavalla strategiakaudella pidentymään yhdeksään vuoteen. Osa strategian toimenpiteistä nojaa vahvasti uuden KALLIO-ohjelman tuottamaan tarkempaan laserkeilausdataan. **Metsäteollisuus ry näkeekin tärkeänä, että KALLIO-yhteistyöryhmä selvittää kaikki mahdollisuudet palata laserkeilauksessa kuuden vuoden kiertoon.** Samalla toteamme, että on erittäin tärkeää, että Metsäkeskus laatii varautumissuunnitelman metsävaratiedon tuotantoon liittyen, jotta metsävaratiedon tuotannon yhdeksän vuoden kierto ei ainakaan tästä pitkittyisi. Näemme myös yhteistyön tutkimuslaitosten kanssa kannatettavana ja nykyisessä taloustilanteessa on tärkeää löytää kustannussäästöjä myös metsävaratiedon tuotannosta, mutta tiedon laatu ja ajantasaisuus eivät saa kustannussäästöjen takia kärsiä.

Yleisesti toteamme, että on erityisen tärkeää, että metsävaratiedoissa esitetään toimenpide-ehdotukset metsien hoidolle. Toimenpide-ehdotusten tulee perustua tutkittuun tietoon ja hyvän metsänhoidon suosituksiin, niin kuin ne nykyisin perustuvat. Toimenpide-ehdotuksille pitää olla riittävän luotettava tieto, jonka perusteella ne esitetään. Tasaikäisen metsän kasvatukseen Metsäkeskuksen tuottaman metsävaratiedon tarkkuus ja luotettavuus on riittävää.

Tällä hetkellä laserkeilauksella tuotettu metsävaratieto ei vielä riittävän hyvin tunnista eri-ikäisrakenteisuutta talousmetsissä, jotta se mahdollistaisi esimerkiksi poimintahakkuuehdotukset riittävän luotettavasti.

Luontotiedon toimenpiteissä esitetään, että Metsäkeskus tuottaa jatkuvan kasvatuksen toimenpide-ehdotukset metsävaratietoon. Metsäteollisuus ry:n näkemyksen mukaan tämä toimenpide pitäisi siirtää otsikon metsävaratieto alle. Samalla tulisi huomioida, että ennen kuin on riittävän tarkkaa metsävaratietoa, tulee jatkuvan kasvatuksen toimenpide-ehdotuksiin suhtautua kriittisesti. Toimenpiteissä on myös todettu, että Luonnonvarakeskus jatkaa eri-ikäisrakenteisten puustojen kasvumallien kehitystä, mikä

30.4.2026

on hyvä asia, mutta toimenpiteenä se ei kuulu Suomen metsäkeskukselle laadittavaan metsä- ja luontotietostrategiaan.

Luontotieto

Metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä koskevien aineistojen laadun ja kattavuuden parantaminen on Metsäteollisuus ry:n näkemyksen mukaan tarpeellinen toimenpide. Tiedot metsälakikohteista tulisi olla ajan tasalla ja paikkansapitäviä. Tiedon luotettavuuden ja hyväksyttävyyden kannalta on myös tärkeää, että vain maastossa varmennetut tiedot julkaistaan.

Hakkuukonetiedon hyödyntämisestä luontotiedon tuottamisessa toteamme samaa, mitä metsävaratiedon osalta. Toteutustiedon sovittua laajemmasta käytöstä on aina sovittava erikseen tiedon tuottajan sekä maanomistajien kanssa.

EU:n ennallistamisasetuksen toimeenpanoon liittyvä toimenpide luontotyyppien sijaintia ja tilaa koskevan kaukokartoitusaineiston kehitystyön kehittämisestä on näkemyksemme mukaan kannatettava. Lisäksi on kannatettavaa, että Metsäkeskus tuottaa myös ennallistamisasetuksen toimeenpanoa tukevia toimenpide-ehdotuksia. Ehdotusten osalta on kuitenkin oltava tarkkana, että valinnanvapaus toimenpiteen toteuttamisesta jää maanomistajalle, eikä harmaan suojelun riskiä toimenpide-ehdotuksista synny.

Luontotiedon tuotannon yhtenä päätavoitteena tulee olla taloudellisen toiminnan ja luonnon tilan parantamisen yhdistäminen. Luontotiedon tulee kannustaa tekemään aktiivisen metsätalouden yhteydessä vaikuttavia luonnon tilaa parantavia päätöksiä. Puuta jalostavan teollisuuden monimuotoisuustiekartassa on nostettu esiin puulajisuhteet, lahoppuun määrä, arvokkaat elinympäristöt, lehdot ja paahderinteet sekä paloelinympäristöt. On tärkeää ja huomionarvoista, että luontotiedon tuotanto on linjassa näiden tunnistettujen keskeisten aihealueiden kanssa.

Näkemyksemme mukaan luonnoksessa esitetty toimenpide "Osana ennallistamissuunnitelman valmistelua päätetään luontotyyppien kartoituksesta ja sen toteuttajasta" ei kuulu tämän strategian toimenpiteeksi. Tämä on enemmänkin kuvailevaa tietoa tämän strategian toteutuksen taustalle. Toimenpide olisi syytä poistaa tai muotoilla uudelleen.

Metsätuhotieto

Metsäteollisuus ry näkee tärkeänä, että metsätuhotietoihin liittyvät tiedot on nostettu yhdeksi painopistealueeksi strategiassa. Metsätuhojen on ennustettu kasvavan ilmaston muutoksen myötä. Ennakointi ja ajantasainen paikkatieto metsätuhoista tulee tulevien

30.4.2026

vuosien aikana nostamaan merkitystä tuhojen ennaltaehkäisyssä ja varautumisessa laajempiin metsätuhoihin.

Metsäteollisuus ry kannattaa metsätuhoihin esitettyjä toimenpiteitä.

Palvelut

Strategialuonnoksen toimenpiteissä on hyvin tunnistettu toimialan tarpeiden mukainen metsätietostandardien ylläpito ja kehitystyö. Metsäteollisuus ry:n mukaan on tärkeää, että toimiala huomioidaan, kun metsävaratietoa ja sen jakelua kehitetään.

Metsään.fi palveluun on strategialuonnoksen mukaan tarkoitus tuoda lisää tietoa monimuotoisuus-, ilmasto ja vesistön huomioimista edistävistä toimenpiteistä sekä ennallistamisasetuksen toimeenpanoa tukevaa tietoa. Tiedon tuottaminen metsänomistajien tarpeita varten on kannatettavaa. Samalla on tärkeää huomioida, että tuotettu tieto voi olla sellaista, joka johtaa potentiaalisesti tilanteisiin, jossa yksityisten metsien hakkuista tulee julkisia kiistoja. Metsä- ja luontotiedon osalta on siis varmistuttava siitä, että tuotettava tieto on riittävän tarkkaa ja maanomistajan hyväksymää ennen kuin tällaista tietoa julkaistaan.

Muihin toimenpiteisiin Metsäteollisuus ry:llä ei ole kommentoitavaa.

Palautteenne strategian toimeenpanoon ja seurantaan (luku 6)

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja